

Jean KOCKEROLS

Hulpbisschop voor het vicariaat Brussel

Vlak vóór Pasen werd Jean KOCKEROLS, tot dan pastoor-deken in Ukkel, in de basiliek van Koekelberg tot hulpbisschop voor het vicariaat Brussel gewijd. „Ik ben nog maar een babybisschop”, lacht hij zelf. Pas op z'n dertigste, in 1988, trok mgr. KOCKEROLS naar het seminarie en in 1993 werd hij tot priester gewijd. Sprak Kerk & leven af met een bisschop van een nieuwe generatie?

‘De Kerk is geen club. Christus vertrouwde ons toe aan elkaar’

Erik DE SMET

Op het blazen van de nieuwe bisschop prijken de Antwerpse hand en de iris van het Brusselse Gewest broederlijk naast elkaar. „Ik ben Antwerpenaar zowel als Brusselaar,” stelt mgr. KOCKEROLS, „net zoals vele inwoners van de hoofdstad twee of meer identiteiten koesteren. De Antwerpse hand is ook de uitgestoken hand en de iris is een bloem die uit de grond komt op plekken waar je het niet verwacht. We zaaien, maar we weten niet waar het vrucht zal dragen.”

–Hoe kwam u als Antwerpenaar terecht in onze hoofdstad?

Ik studeerde rechten aan de ULB, de Franstalige vrije universiteit in Brussel. Ik heb dus geen verleden in het katholiek onderwijs, op de papschool en twee jaartjes aan de jezuietenfaculteit in Namen na. Na mijn rechtenstudie ging ik aan de slag als bedrijfsjurist op de Meir in Antwerpen. Ik had dus evengoed in het bisdom Antwerpen priester kunnen worden, maar besliste mijn priesterstudies in het Frans te doen, mijn moedertaal. Zo werd ik priester van het aartsbisdom Mechelen-Brussel en aangezien ik tweetalig ben, lag het voor de hand dat ik voor de Kerk actief zou zijn in het vicariaat Brussel.

–Er prijkt ook een schip op uw blazen. Verwijst dat naar het evangelieverhaal van de leerlingen die in een storm verzeilen?

Alle elementen op mijn wapenschild houden verband met mijn levensverhaal, maar hebben ook een diepere betekenis. Nadat ik mijn baan opgaf, nam ik een tijdlang mijn intrek in een gemeenschap van de Ark, in het gezelschap van mensen met een mentale beperking. Het schip op mijn blazen verwijst ook naar mijn specialisatie in het zeerecht. Meer algemeen staat het voor de Kerk, als Petrus' bootje. Aan het eind van mijn wijdingsviering zei ik dat we als christenen allemaal in hetzelfde schuitje zitten. Misschien een wat somber beeld.

–U werd tot bisschop gewijd na het meest verschrikkelijke jaar dat de Kerk in België ooit beleefde. Bevinden we ons samen in de storm?

Ja, maar diep in mij ben ik niet ongerust. Twee evangelieteksten over schepen zijn me bijzonder dierbaar. In het verhaal van de storm op het meer vraagt Jezus, die op het dek ligt te slapen, de leerlingen waarom ze bang zijn. Dat fragment speelde een grote rol in mijn roeping. Met die tekst was

Mgr. Jean Kockerols wil het beeld dat Vlaanderen van Brussel heeft, verbeteren. © Herman Ricour

ik tijdens een retraite aan het bidden, toen ik voelde dat ik 'ja' moest antwoorden op Gods roepstem. Over een ander verhaal, dat uit Johannes van de leerlingen die de verzen Jezus zien vanuit hun vissersboot, zou ik wel uren kunnen praten. Deze verhalen wekken in mij het vertrouwen dat er uit deze stormachtige periode veel goeds zal voortkomen. Het is een zuivering.

„De Kerk in Brussel is een laboratorium. Hier is veel mogelijk, ook spiritueel. Ze heeft dus wat te vertellen”

–Nergens anders nochtans vormen christenen zo'n kleine minderheid als in Brussel.

Ik nuanceer dat. Ook al is de Kerk in Brussel, vooral aan Nederlandstalige kant, uitgedund, ze leeft wel degelijk. De Kerk hier is creatief. Ze kan overigens niet anders, wil ze geloofwaardig blijven. De Kerk in Brussel is een heus laboratorium. Zo is de

kerkelijke inzet voor de armsten zeer uitgebouwd en is in deze stad veel mogelijk, ook spiritueel. Hier bloeien tal van bewegingen, van charismatisch tot traditionalistisch. De Kerk in Brussel heeft dus wel degelijk iets te vertellen.

We zijn bovendien een multiculturele Kerk in een multiculturele stad, waar buitenlanders worden onthaald in hun eigen taal en cultuur. In andere grootsteden gebeurt dat niet. In Parijs moeten nieuwkomers hun plaats zien te vinden in de parochies. Die keuze heeft te maken met het feit dat Brussel vanouds al een tweetalige stad was en dat Franstaligen en Vlamingen eigen geloofsgemeenschappen vormden. Nu vieren we hier de zondagsmis in wel 25 talen. Voor mij is de nieuwe uitdaging bruggen te bouwen naar de buitenlandse gemeenschappen. Zij zijn jeugdig en ze zouden onze Kerk kunnen vitaliseren. Het multiculturele is een context bij uitstek om katholiek te zijn. De Kerk is geen club. Christus vertrouwde ons toe aan elkaar.

–U richtte een instituut op voor de vorming van lekenverantwoordelijken. Hoe kunnen leken meer verantwoordelijkheid krijgen?

Ik reken op goed gevormde leken en vraag niet liever dat zij verantwoordelijkheid krijgen en nemen. Alleen zijn ze, net als nieuwe priesters, moeilijk te vinden. Misschien roept de Kerk niet genoeg? De uitdaging is ook de financiering. Volgens het huidige systeem kunnen slechts enkele lekenverantwoordelijken worden betaald en bovendien zijn hun lonen laag.

–U had het zonet over uw verblijf in de Arkgemeenschap. Heeft u dat beïnvloed?

Enorm. Mensen met een beperking kunnen bijzonder direct zijn. De eerste dag in de Arkgemeenschap stelde een man met het syndroom van Down me kortaf drie vragen. Hoe heet je? Waar woon je? Wat is je geboortedatum? Het zijn drie wezenlijke elementen om een relatie met iemand aan te gaan. Ook God wil dat. Hij schreef onze naam in zijn handpalm, Hij wil met ons een band smeden en contact bewaren en Hij wil met ons vieren. In de foyer waar ik verbleef, hing een bordje met de woorden: „Maskers af”. Mensen met een beperking leerden me wat echt belangrijk is en hoe je kunt groeien in menselijkheid.